

Sygn. akt IV U 254/18

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 15 marca 2018 r.

Sąd Okręgowy w Zielonej Górze, IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSO Bogusław Łój

Protokolant: stażysta Joanna Dejemaska vel Dej

po rozpoznaniu w dniu 08 marca 2018 r. w Zielonej Górze

sprawy z odwołania **F. K.**

od decyzji Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego Oddział (...) w Z.

z dnia 17.01.2018 r. znak (...)

przeciwko **Kasie Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego Oddział (...) w Z.**

o składki

zmienia zaskarżoną decyzję nr (...) Prezesa Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego z dnia 17 stycznia 2018 r. w ten sposób, że stwierdza ustanie ubezpieczenia społecznego rolników w zakresie ubezpieczenia wypadkowego, chorobowego i macierzyńskiego oraz ubezpieczenia emerytalno-rentowego dla F. K. od dnia 1 października 2017 r. oraz ustanie obowiązku opłacania przez F. K. od tej daty składek na ubezpieczenie społeczne rolników.

SSO Bogusław Łój

Sygn. akt IV U 254/18

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 17 stycznia 2018 r. Prezes Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego stwierdził ustanie ubezpieczenia społecznego rolników w zakresie ubezpieczenia wypadkowego, chorobowego i macierzyńskiego oraz ubezpieczenia emerytalno - rentowego dla F. K. od 23 grudnia 2017 r., a ponadto ustanie obowiązku opłacania przez F. K. od tej samej daty składek na ubezpieczenie społeczne rolników, powołując się na fakt nabycia przez ubezpieczonego świadczenia emerytalnego z ZUS na mocy decyzji ZUS z dnia 22 grudnia 2017 r. Wskazując na powyższe, Prezes Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego wezwał F. K. do uregulowania należności z tytułu składek za miesiące: październik, listopad i grudzień w łącznej kwocie 355,00 złotych.

W odwołaniu od powyższej decyzji F. K. wskazał, że wprawdzie ZUS wydał decyzję przyznającą mu świadczenie emerytalne w dniu 22 grudnia 2017 r., to jednak przyznał mu prawo do świadczenia emerytalnego od daty wcześniejszej, tj. od dnia 1 października 2017 r., w związku z czym wniósł o zmianę zaskarżonej decyzji przez stwierdzenie ustania ubezpieczenia społecznego rolników w zakresie ubezpieczenia wypadkowego, chorobowego i macierzyńskiego oraz ubezpieczenia emerytalno-rentowego od dnia 1 października 2017 r.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy podtrzymał swoje stanowisko. Odwołując się do treści art. 3a ust. 4 ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników, organ wywiódł, że w przypadku ubezpieczonego F. K. do ustania ubezpieczenia społecznego rolników doszło dopiero od dnia następującego po dniu, w którym została wydana decyzja o przyznaniu świadczenia.

W sprawie niniejszej Sąd ustalił następujący stan faktyczny.

F. K. pozostawał objęty ubezpieczeniem społecznym rolników w zakresie ubezpieczenia wypadkowego, chorobowego i macierzyńskiego oraz ubezpieczenia emerytalno-rentowego.

Dowód: - okoliczność bezsporna

Decyzją z dnia 22 grudnia 2017 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych, po rozpoznaniu wniosku F. K. z dnia 25 września 2017 r., przyznał ubezpieczonemu prawo do świadczenia emerytalnego od 1 października 2017 r., tj. od daty nabycia uprawnień do emerytury.

Dowód: - okoliczność bezsporna

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dokumentów znajdujących się w aktach rentowych ubezpieczonego, których prawdziwość i wiarygodność nie była przez strony kwestionowana, jak również nie budziła wątpliwości Sądu.

Sąd zważył co następuje.

Odwołanie zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z treścią przepisów z art. 7 ust. 1 i art. 16 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników, rolnik, którego gospodarstwo obejmuje obszar użytków rolnych powyżej 1 ha przeliczeniowego lub dział specjalny oraz domownik takiego rolnika podlegają ubezpieczeniu wypadkowemu, chorobowemu i macierzyńskiemu oraz ubezpieczeniu emerytalno-rentowemu z mocy ustawy, jeżeli nie podlegają innemu ubezpieczeniu społecznemu lub nie mają ustalonego prawa do emerytury lub renty albo nie mają ustalonego prawa do świadczeń z ubezpieczeń społecznych. Z kolei przepis z art. 6 pkt 10c tej ustawy stanowi, że przez ustalone prawo do emerytury lub renty rozumie się ustalone prawo do emerytury lub renty z ubezpieczenia albo ustalone prawo do emerytury lub renty na podstawie przepisów emerytalnych lub innych przepisów o zaopatrzeniu emerytalnym, a także ustalone prawo do zasiłku przedemerytalnego lub świadczenia przedemerytalnego, przyznanego na podstawie przepisów o zatrudnieniu i przeciwdziałaniu bezrobociu oraz świadczenia o charakterze rentowym z instytucji zagranicznej albo też ustalone prawo do emerytury pomostowej lub do nauczycielskiego świadczenia kompensacyjnego.

W kontekście powyższego, niespornym pozostawało, że ubezpieczony F. K. na podstawie decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z dnia 22 grudnia 2017 r. uzyskał prawo do świadczenia emerytalnego na gruncie ustawy o emeryturach i rentach z FUS. Prawo to ustalono od dnia 1 października 2017 r., gdyż zgodnie z treścią art. 100 ust. 1 tej ustawy, prawo do świadczeń powstaje z dniem spełnienia wszystkich warunków wymaganych do jego nabycia, przy czym świadczenia wypłaca się poczynając od dnia powstania prawa do tych świadczeń, nie wcześniej jednak niż od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek lub wydano decyzję z urzędu (art. 129 ust. 1 u.e.r.f.u.s.). Ubezpieczony ze stosownym wnioskiem wystąpił w dniu 25 września 2017 r., zaś ustalenie jego prawa do świadczenia emerytalnego nastąpiło od dnia 1 października 2017 r. Należy uznać, iż z tym dniem ustał też obowiązek ubezpieczonego opłacania składek na ubezpieczenie społeczne rolników – a to z uwagi na okoliczność, że literalne brzmienie przepisów art. 7 ust. 1 i art. 16 ust. 3 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników wskazuje, że relevantną datą ustania ubezpieczenia społecznego rolników pozostaje data "ustalenia prawa" do świadczenia emerytalnego. W orzecznictwie przyjmuje się również, że pojęcie "ustalone prawo do emerytury" w rozumieniu art. 7 ust. 1 i art. 16 ust. 3 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników obejmuje także sytuację, w której prawo do emerytury zostało ustalone decyzją organu emerytalnego (Zakładu Ubezpieczeń Społecznych) z mocą wsteczną, co wyraźnie wynika z wykładni językowej przytoczonych przepisów (por. wyrok SN z dnia 23 kwietnia 2008 r., III UK 128/07, OSNP 2009/15-16/208, wyrok SN z dnia 14

stycznia 2000 r., II UKN 313/99, OSNP 2001/10/358, wyrok SA w Szczecinie z dnia 27 lutego 2014 r., III AUa 691/13, LEX nr 1459016, czy wyrok SA w Rzeszowie z dnia 29 stycznia 2015 r., III AUa 613/14, LEX nr 1649041).

Z powyższego wynika, że dla ustalenia ustania obowiązku ubezpieczenia decydującym momentem jest nabycie prawa do świadczenia, a nie data wydania decyzji przez właściwy organ. Decyzje te mają bowiem charakter deklaratoryjny i jedynie stwierdzają istniejący stan rzeczy. W konsekwencji brak jest podstaw do jednoczesnego podlegania ubezpieczeniom rolniczym i pobierania emerytury, a do takiej sytuacji prowadziłoby uwzględnienie argumentacji organu rentowego. Co więcej, byłoby to sprzeczne z powszechnie obowiązującymi przepisami z art. 7 ust. 1 i art. 16 ust. 1 i 3 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników a contrario. Nie można zarazem podzielić stanowiska, jakoby w niniejszej sprawie zastosowanie znalazł art. 3a ust. 1-4 powyższej ustawy. Celem tego przepisu jest bowiem umożliwienie osobom, których obowiązek ubezpieczenia rolniczego ustał, a które chcą skorzystać z dobrowolnego ubezpieczenia, kontynuowania tego ubezpieczenia nieprzerwanie i - wbrew argumentacji organu rentowego - odnosi się on wyłącznie do świadczeń nabywanych w systemie rolniczym (por. wyrok SN z dnia 2 czerwca 2010 r. I UK 39/10, LEX nr 619657, wyrok SA w Białymstoku z dnia 10 października 2012 r. III AUa 499/12, LEX nr 1236059, czy wyrok SA w Szczecinie z dnia 10 listopada 2016 r., III AUa 123/16, LEX nr 2274220). Ubezpieczony nabył prawo do emerytury z powszechnego systemu emerytalnego, a nie z systemu ubezpieczeń społecznych rolników. Skoro zaś od dnia 1 października 2017 r. istniało ustalone prawo do emerytury z FUS, to siłą rzeczy tego dnia nie mógł dalej istnieć obowiązek opłacania składek na ubezpieczenie społeczne rolników.

Z tych względów Sąd na mocy art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. orzekł jak w sentencji wyroku.